

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/5110 din 25.03.2024

La nr. 21/1030 din 07.03.2024

Ministerul Sănătății

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (încadrarea în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală a beneficiarilor de protecție temporară angajați) (număr unic 6/MS/2024).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 4 (patru) pagini.

Director

Digitally signed by Pinzari Alexandr
Date: 2024.03.25 17:39:03 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandr PÎNZARI

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/9551 din 25.03.2024

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (încadrarea în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală a beneficiarilor de protecție temporară angajați) (LP 411/1995, LP 1585/1998, LP 1593/2002) (număr unic 6/MS/2024)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Sănătății, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Anunțul cu privire la elaborarea proiectului de decizie a fost plasat pentru informare pe pagina oficială web a autorității publice, www.ms.gov.md, la data de 22 ianuarie 2024, fiind indicate datele

de contact ale persoanei responsabile de elaborarea și promovarea proiectului.

Proiectul și materialele aferente au fost plasate pentru consultarea publică pe pagina web oficială a autorității, cât și pe portalul guvernamental de consultări publice www.particip.gov.md, la data de 23 ianuarie 2024, cu stabilirea termenului limită de recepționare a recomandărilor până la 02 februarie 2024, adică 09 zile lucrătoare, fapt ce nu corespunde prevederii statuate la art.12 alin.(2) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, unde se stipulează că *„Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel puțin 10 zile lucrătoare de la data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice.”*

Prin urmare, apreciind acțiunea autorului de asigurare a accesului părților interesate la proiect și materialele aferente acestuia, dar și ținând cont de insuficiența termenului limită acordat pentru prezentarea propunerilor de modificare, se constată că rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate în Legea nr.239/2008, au fost respectate parțial de către autor.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative *„Scopul principal al proiectului este menținerea statutului de persoană asigurată a beneficiarilor de protecție temporară angajați și după încetarea stării de urgență, prin prisma cadrului normativ aferent sistemului AOAM. Acest lucru va permite beneficiarilor de protecție temporară angajați de a avea aceleași drepturi și obligații în sistemul AOAM ca și cetățenii Republicii Moldova, iar statutul de persoană asigurată se va acorda/suspenda în baza informației aferente raporturilor de muncă pentru stabilirea drepturilor sociale și medicale prezentate de angajatori Serviciului Fiscal de Stat, conform cadrului normativ.”*

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea unor acte normative (Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995, Legea nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală), în vederea extinderii domeniului de aplicare a prevederilor actelor normative în privința beneficiarilor de protecție temporară angajați, având drept obiectiv menținerea statutului de persoană asigurată, acordat urmare Dispoziției Comisiei pentru situații excepționale nr.69/2023.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului nu contravin interesului public, fiind asigurat dreptul beneficiarilor de protecție temporară încadrați în câmpul muncii în Republica Moldova de a beneficia de statutul de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, în condiții similare cu cetățenii Republicii Moldova.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *„nota informativă care cuprinde:*

a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului

normativ;

b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;

c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;

d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;

f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare"

Proiectul este însoțit de notă informativă, care a fost elaborată potrivit rigorilor statuate la art.30 din Legea nr.100/2017, fiind specificate condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite cu precizarea principalelor prevederi și evidențierea elementelor noi. Astfel, considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă pentru promovarea proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

În conținutul notei informative, la compartimentul Fundamentarea economico-financiară, se enunță că „Reieșind din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024, în mărime de 13700 lei (Hotărârea Guvernului nr.1033/2023), veniturile lunare prognozate pentru încasare în fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală constituie aproximativ 1605,4 mil lei, din contul primelor în cotă procentuală achitate de beneficiarii de protecție temporară angajați (13700 lei salariul mediu lunar*1302 cetățeni ucraineni angajați*9% prima de asigurare).

„Ceea ce ține de cheltuielile pentru acordarea serviciilor medicale beneficiarilor de protecție temporară angajați, ținem să menționăm că, acestea vor fi suportate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, în limita mijloacelor financiare aprobate în Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2024, nr.420/2023.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de act normativ a fost elaborat în vederea completării Legii ocrotirii sănătății nr.411/1995, Legii nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și Legii nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, având drept obiectiv extinderea domeniului de aplicare a prevederilor actelor normative în privința beneficiarilor de protecție temporară încadrați în câmpul muncii în Republica Moldova.

Rigorile de asigurare a transparenței decizionale au fost respectate parțial de către autor, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect, însă cu stabilirea unui termen insuficient pentru recepționarea recomandărilor, fapt ce contrazice prevederile art.12 alin.(2) din Legea nr.239/2008.

Prevederile proiectului nu contravin interesului public și nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului, prin proiect fiind promovate interesele beneficiarilor de protecție temporară angajați în Republica Moldova, de a se bucura de statutul de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, în condiții similare cu cetățenii Republicii Moldova.

25.03.2024

Digitally signed by Carbuni Daniela
Date: 2024.03.25 15:05:21 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Daniela Carbuni , Inspector principal